

STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 10/25

Il-Lussemburgu, l-4 ta' Frar 2025

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-158/23 | [Keren] ¹

Protezzjoni internazzjonali: id-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix, taħt ċerti kundizzjonijiet, l-obbligu li l-benefiċjarji ta' protezzjoni internazzjonali jgħaddu minn eżami ta' integrazzjoni ċivika

Madankollu, il-fatt li wieħed ma jgħaddix minn tali eżami ma jistax jiġi ssanzjonat b'mod sistematiku

Il-liġi Olandiża tipprovdi, b'mod partikolari għall-benefiċjarji ta' protezzjoni internazzjonali, obbligu li jgħaddu, fi żmien partikolari, minn eżami ta' integrazzjoni ċivika. Fil-każ li ma jgħaddux, tista' tiġi imposta multa. Il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza l-importanza li jinkiseb għarfien, b'mod partikolari dak lingwistiku, għall-integrazzjoni ta' dawn il-persuni u tikkonstata li l-Istati Membri għandhom, taħt ċerti kundizzjonijiet, il-possibbiltà li jirrendu l-parteċipazzjoni fi programmi ta' integrazzjoni ċivika u t-tlestija b'suċċess tal-eżamijiet marbuta magħhom obligatorji. Madankollu, għandhom jitqiesu ċ-ċirkustanzi personali varjabbli ħafna li fihom ikunu jinsabu l-benefiċjarji tal-protezzjoni internazzjonali. Multa tista' tiġi imposta biss f'każijiet eċċezzjonali, bħal dawk li juru assenza pprovata u persistenti ta' rieda ta' integrazzjoni. Barra minn hekk, il-fatt li, bħala prinċipju, il-benefiċjarju tal-protezzjoni internazzjonali għandu jsostni l-ispejjeż kollha tal-korsijiet u tal-eżamijiet tal-programm ta' integrazzjoni jikkostitwixxi piż irragonevoli.

Ġittadin tal-Eritrea wasal l-Olanda fl-età ta' 17-il sena u ġie rrikonoxxut bħala benefiċjarju ta' protezzjoni internazzjonali. Meta lahaq l-età ta' 18-il sena, l-awtoritajiet Olandiżi informawh bl-obbligu tiegħu li jsegwi taħriġ ta' integrazzjoni ċivika skont il-liġi Olandiża. Għalhekk, huwa kellu jgħaddi, bħala prinċipju fi żmien tliet snin, mill-partijiet kollha tal-eżami ta' integrazzjoni ċivika. Dan it-terminu ġie estiż b'total ta' sena, għar-raġuni li kien qatta' żmien twil f'ċentru ta' akkoljenza għal dawk li jitolbu l-ażil u kien segwa taħriġ. Madankollu, iż-żagħżuġ Eritrew ma attendiex għal xi korsijiet u eżamijiet u ma għaddiex minn dawk li attenda għalihom.

L-awtoritajiet immultawh 500 euro u ordnawlu jhallas lura fl-intier tiegħu s-self ta' 10 000 euro li kien ngħatalu mill-amministrazzjoni biex jiffinanzja l-ispejjeż tal-programm ta' integrazzjoni ċivika, għar-raġuni li ma kienx lesta dan il-programm fiż-żmien previst. Sussegwentement, huwa ġie eżentat mill-obbligu li jlesti b'suċċess l-imsemmi programm minħabba li, sa dak iż-żmien, huwa kien għamel sforz biżżejjed sabiex ilestih. Din l-eżenzjoni hija, madankollu, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tiegħu li jhallas il-multa u li jirrimborsa s-self.

Huwa adixxa l-qorti Olandiża u huwa l-Kunsill tal-Istat Olandiż li ddeċieda li jressaq domandi preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-kompatibbiltà tas-sistema Olandiża mad-Direttiva dwar il-protezzjoni internazzjonali ².

Fis-sentenza tagħha, **il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li din id-direttiva ma tipprekludix, taħt ċerti kundizzjonijiet, leġiżlazzjoni nazzjonali li tobbliga lill-benefiċjarji ta' protezzjoni internazzjonali jgħaddu minn eżami ta' integrazzjoni ċivika.**

F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza **l-importanza li jinkiseb għarfien kemm tal-lingwa kif ukoll tas-soċjetà tal-Istat Membru ospitanti sabiex tiġi promossa l-integrazzjoni tal-benefiċjarji ta' protezzjoni**

internazzjonali fis-soċjetà tal-Istat Membru ospitanti u sabiex jiġi ffaċilitat l-aċċess tagħhom b'mod partikolari għas-suq tax-xogħol u għat-taħriġ vokazzjonali. Barra minn hekk, hija tirrileva li l-Istati Membri jgawdu minn ċertu margni ta' evalwazzjoni f'dan il-kuntest. Madankollu, il-ħtieġa li jitqiesu ċ-ċirkustanzi personali u varjabbli ħafna tal-benefiċjarji ta' protezzjoni internazzjonali hija essenzjali, iktar u iktar fid-dawl tal-vulnerabbiltà partikolari tagħhom, li hija preċiżament ir-raġun li tiġġustifika l-għoti ta' din il-protezzjoni.

Għalhekk, għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni **ċ-ċirkustanzi individwali partikolari, bħall-età, il-livell ta' edukazzjoni, is-sitwazzjoni finanzjarja jew l-istat tas-saħħa tal-persuna kkonċernata**. Barra minn hekk, l-għarfien meħtieġ sabiex wieħed jgħaddi minn eżami ta' integrazzjoni ċivika għandu jiġi stabbilit fuq livell bażiku, mingħajr ma jmur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex tiġi promossa l-integrazzjoni u filwaqt li jittiehed inkunsiderazzjoni l-fatt li l-persuni kkonċernati jkunu għadhom ma humiex stabbiliti b'mod permanenti fl-Istat Membru kkonċernat. Fl-aħħar nett, kull benefiċjarju ta' protezzjoni internazzjonali għandu jiġi eżentat mill-obbligu li jgħaddi minn dan l-eżami jekk ikun jista' juri li huwa fil-fatt ikun diġà integra ruħu.

Fi kwalunkwe każ, il-fatt li wieħed ma jgħaddix minn tali eżami ma jistax jiġi sistematikament issanzjonat b'multa. Tali sanzjoni tista' tiġi imposta biss f'każijiet eċċezzjonali, bħal meta jkun hemm assenja pprova u persistenti ta' rieda ta' integrazzjoni. Barra minn hekk, tali multa ma tistax, taħt l-ebda ċirkustanza, timponi piż finanzjarju irragonevoli fuq il-benefiċjarju kkonċernat, fid-dawl tas-sitwazzjoni personali u familjari tiegħu.

F'dan il-każ, il-multa prevista mil-leġiżlazzjoni Olandiża tapplika b'mod sistematiku u tista' tilhaq l-ammont ta' 1 250 euro. Jidher li tali miżura hija manifestament sproporzjonata fid-dawl tal-għan imfittex minn din il-leġiżlazzjoni.

Barra minn hekk, il-fatt li, bħala prinċipju, il-benefiċjarju tal-protezzjoni internazzjonali għandu jsostni l-ispejjeż kollha tal-korsijiet u tal-eżamijiet tal-programm ta' integrazzjoni ċivika jippreġudika l-għan li tiġi żgurata l-integrazzjoni effettiva tiegħu fis-soċjetà tal-Istat Membru ospitanti. Dan l-obbligu jimponi fuq piż irragonevoli li jfixxkel mhux biss l-aċċess effettiv tiegħu għall-programm ta' integrazzjoni ċivika, iżda wkoll l-eżerċizzju tad-drittijiet u l-benefiċċji l-oħra li huwa jislet mid-Direttiva dwar il-protezzjoni internazzjonali.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qorti tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ u, fejn applikabbli, is-sunt](#) tas-sentenza jinsabu fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza.

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Ibqgħu konnessi!

¹ L-isem ta' din il-kawża huwa fittizju. Dan l-isem ma jikkorrispondi għall-isem reali ta' ebda waħda mill-partijiet fil-proċedura.

² [Direttiva 2011/95/UE](#) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar standards għall-kwalifika ta' ċittadini nazzjonali ta' pajjiżi terzi jew persuni mingħajr stat bħala benefiċjarji ta' protezzjoni internazzjonali, għal stat uniformi għar-refuġjati jew għal persuni eliġibbli għal protezzjoni sussidjarja, u għall-kontenut tal-protezzjoni mogħtija.